

Foranstaltning som denne, hvor Nationalbankens Forpligtelse ikke skal række længere, end til de ved Kreditten tilvejebragte Midler er udtømt, til Opnaaelse af et saadant Formaal som det, den højtærede Regering har stillet sig, vil det Parti, hvortil jeg hører, ikke bevilge en Valutakredit, hverken stor eller lille. Det er menneskeligt at fejle; siger man med et gammelt latinsk Ordsprog, men Ordsproget fortsætter: at fremture i en Fejl, der har vist sig at være en Fejl, det har man ikke Lov til.

Jeg maa ved denne Lejlighed gøre opmærksom paa, at det er en ret forunderlig Affattelse, Forslaget har paa flere Punkter. I § 2 staar der, at de Midler, som udkræves o. s. v., „er Finansministeren bemyndiget til om fornødent til den Tid at tilvejebringe ved Optagelse af Statslaan“. Det er altsaa, naar Staten skal træde ind som Ene-Skyldner og overtage Hæftelsen for Kreditten, eller Staten skal tilbagebetale det Beløb, der paa det paagældende Tidspunkt maatte skyldes paa Kreditten. Naar det til den Tid er nødvendigt at skaffe Dækning, saa er Finansministeren bemyndiget til at tilvejebringe denne ved Optagelse af Statslaan. Dette er en fuldstændig ny Form for Bemyndigelse til Optagelse af Statslaan, en Form, som jeg aldeles ikke kan gaa med til at give min Tilslutning. Man kan ikke bemyndige en Minister til langt ud i Fremtiden at optage Laan af en Beskaffenhed som den her nævnte, et udenlandsk Laan af ubestemt Størrelse; det maa ordnes ved Lov ligesom andre Statslaansoperationer. — Jeg skal som en anden Mærkelighed ved Affattelsen fremhæve det Udtryk, der er brugt i § 3 med Hensyn til de Lempelser, der kan gives ved den fremadskridende Forbedring af Kronekursen. Efter Forslaget kan Ministeren for Industri, Handel og Søfart midlertidig indrømme Lempelser i de i § 3 anførte Bestemmelser, naar Finansministeren og „Finansudvalget“ anbefaler dette. (*Statsministeren* [Stauning]: Det er en Trykfejl, der skal staa *Finansraadet!*). Naa, der skal staa Finansraadet. Ja, jeg troede nu, at det var Folketingets Finansudvalg, som Regeringen havde haft for Øje her, for at Rigsdagen dog kunde faa en lille Smule med det at gøre, men det er altsaa Finansraadet.

Jeg skal nu gaa over til at omtale de Led af Lovforslaget, der efter min Mening ikke har med det Problem at gøre, som her i strengeste Forstand stilles, ikke det Problem, der er stillet af Valutaraadet, ikke den Løsning, som man enstemmigt

havde samlet sig om, men forskellige andre Formaal, der søges opnaaet ved dette Lovforslag. Det første er da dette, at der skal oprettes et Finansraad, om hvilket der gives nærmere Bestemmelser i Lovforslagets § 4. Lad mig straks sige, at dette Finansraad forekommer mig at være, jeg vil ikke sige det samme, men dog en Ætling af samme Slægt som det Økonomiraad, det socialdemokratiske Parti foreslog før Valgene, eller som den udvidede Valutacentral, Regeringen foreslog i Sommer. Tanken i alle tre Forslag er i Virkeligheden den samme, den nemlig at give et Raad, sammensat dels af en lille, en forholdsvis lille, Repræsentation for Rigsdagen, dels af Repræsentanter for forskellige Erhvervsorganisationer, en Myndighed, som ellers kun tilkommer Lovgivningsmagten, at skyde ind i vor Forfatning en Myndighed, som ikke hører hjemme i denne, og som, naar det gør en Indstilling til Erhvervsministeren og Erhvervsministeren har bifaldet denne Indstilling, og skal kunne omkalfatre de vigtigste Love bestaaende Forhold. Man vil sige, at Raadets Beslutninger jo dog skal godkendes af Rigsdagen bagefter. Ja, men det er en ganske overordentlig omfattende Opgave, dette Raad faar. Der staar i Lovforslagets § 5, 2det Stykke, at det skal „gøre Indstilling til Ministeren for Industri, Handel og Søfart om saadanne Foranstaltninger, som maa anses for egnede til at støtte eller forbedre den danske Krones Værdi“, og dette bestemmer Ministeren i sin Forelæggelsestale nærmere saadan, at af dette Raad „maa kunne foretages Undersøgelser af Prisernes Berettigelse, af Avancens Berettigelse og om fornødent gøres Skridt til Foranstaltninger tilsigtede at sikre det lavest mulige Prisniveau. Endvidere skal der holdes Kontrol med Erhvervslivet og Valutamarkedet med det Formaal for Øje om fornødent at kunne træde ind med Foranstaltninger til Modvirkning af en ugunstig Betalingsbalance“. Det vil sige, at indenfor dette Raads Myndighedskreds ligger prisregulerende Foranstaltninger, avancebegrænsende Foranstaltninger, Importregulering, ekstraordinære Toldpaalæg og meget, meget andet. Desuden lægger den senere § 6 ogsaa den Myndighed, der tidligere har ligget i Valutacentralen, fuldstændig i dette Finansraads Hænder; der er givet nogle Bestemmelser, hvorefter, naar den bestaaende Lov udløber, Valutacentralens Myndighed overgaar til Finansraadet.